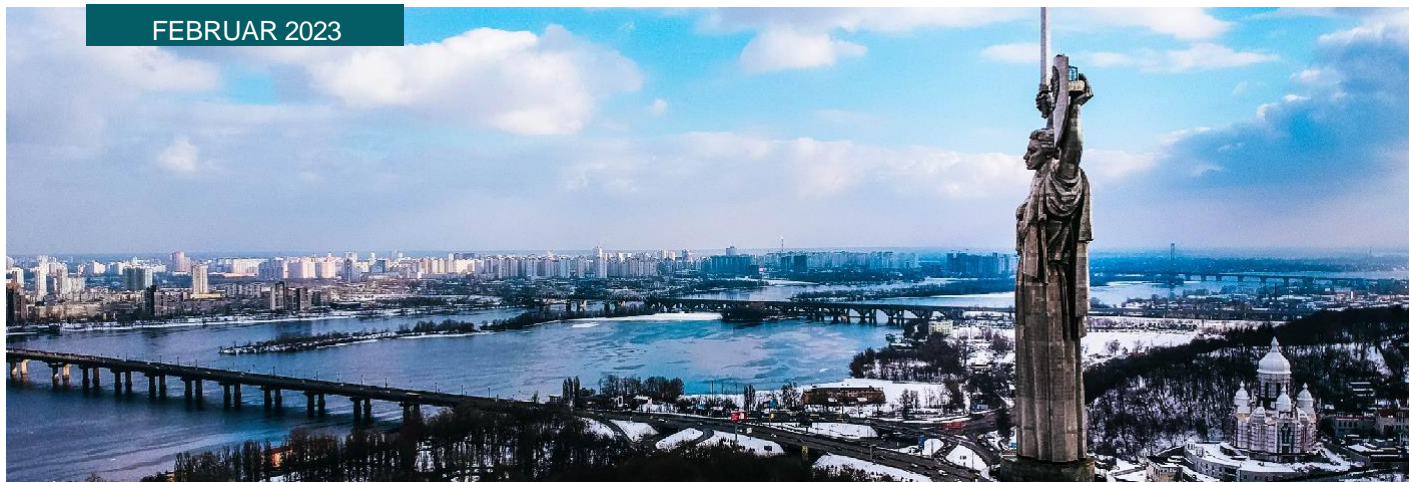

FEBRUAR 2023

UKRAINE OG DANMARK SAMARBEJDER OM TRANSITION TIL ET GRØNT OG STABILT ENERGISYSTEM

En genopbygning af Ukraines energisystem giver mulighed for en grøn gentænkning af hele energisystemet, som skal gå hånd i hånd med sikring af høj forsyningsikkerhed. Potentialet for en gennemgribende grøn omstilling, der inkluderer synkronisering med europæisk elnet, integration af vedvarende energi og energieffektivisering, er enormt.

Forsyningsikkerhed og omstilling til effektive og bæredygtige energiresourcer er afgørende både i dag og fremadrettet som led i en kommende genopretning af Ukraines energisystem. Før Ruslands invasion af Ukraine var landets el-produktion domineret af atomkraft, kul og gas, hvilket både øgede landets afhængighed af importerede energiresourcer og gjorde systemet mindre fleksibelt og robust. Mere end 40 procent af el-infrastrukturen er nu blevet beskadiget eller helt ødelagt. Når krigen er afsluttet, er der potentiale for, at Ukraines energisystem baseres på vedvarende energi og energieffektive løsninger som led i den omfattende genopbygning. Ukrainske myndigheder vil også udforske potentialet for udbygning med brint og en vigtig udenrigspolitisk prioritet er synkronisering og integration mellem det ukrainske og europæiske el-net.

Danmark indledte et myndighedssamarbejde med Ukraine på energiområdet i 2014, og landeprogrammet har udviklet sig en del siden da. Ruslands invasion i Ukraine har tvunget mange af planerne i det dansk-ukrainske energipartnerskab (UDEPP) i bero, men Danmarks erfaringer og tætte samarbejde med de ukrainske energimyndigheder er fortsat relevant.

De fire indsatsområder – langsigtet energiplanlægning, integration af vedvarende energi, fjernvarme og energieffektivitet – som Danmark har kernekompetencer inden for, bliver centrale i Ukraines genopbygning. De mere langsigtede mål er også efter invasionen blevet suppleret af mere akut teknisk assistance og donationer af energiudstyr. Det dansk-ukrainske myndighedssamarbejde har derfor tre fokusområder: at bidrage med teknisk assistance, genopbygning af Mykolaiv by og region samt danske donationer til Ukraines energiinfrastruktur.

Danmarks bidrag med akut teknisk assistance

På grund af krigen i Ukraine fokuserer partnerskabet på kort sigtpå at yde akut teknisk assistance til det ukrainske energiministerium gennem et team af lokale eksperter og ekspertrådgivning fra Energistyrelsen. Den tekniske assistance fokuserer på at give det ukrainske energiministerium den nødvendige ekspertise og udstyr til at kunne administrere og kontrollere de kritiske funktioner af el-nettet samt at hjælpe med reparation og genopretningsaktiviteter. Assistanzen fokuserer på 1) skades- og behovsanalyse, 2) akut rådgivning og assistance til genopretning og 3) sikre, at ukrainske husstande har strøm og varme i vintersæsonen.

Danske donationer til Ukraines energiinfrastruktur

Energistyrelsen har sikret en donation på 53 nye udstyrsdele, herunder bl.a. vandpumper, ventiler og elektroder fra Grundfos, Broen, Hydro-X og vandværker. Det 11 ton tunge udstyr har en anslået værdi på i alt 1,5 mio. kr. I januar 2023 meddelte ambassaden, at udstyret var nået sikkert frem.

Danmark har desuden med midler fra programmets bevilling (UDEPP) som det første land doneret 4 mio. kr. til at støtte det kritiske behov for udstyr og materialer i energisektoren gennem Ukraine Energy Support Fund. Siden den danske donation har blandt andre Storbritannien, Tyskland og EU-Kommissionen bidraget og fonden har pt. fået tilsagn på 136 mio. euro.

Yderligere indsats er nu fokuseret på at indsamle udstyr fra Danmark, som kan afhjælpe de akutte behov for at genoprette ødelagte dele af elnettet i Ukraine. Energistyrelsen har desuden – efter forespørgsel fra Mykolaivs bystyre – koordineret indsamling og fremsendelse af doneret udstyr fra danske virksomheder, der skal bidrage til at reparere det ødelagte fjernvarmesystem og vandforsyning i regionen.

FAKTA

- Det dansk-ukrainske myndighedssamarbejde for energi blev etableret i 2014 og drives af Energistyrelsen i samarbejde med den danske ambassade i Ukraine. Formålet er at sikre løsninger, som kan skabe en uafhængig og mere bæredygtig energisektor i Ukraine.
- Energisamarbejdet finansieres via Udenrigsministeriets naboskabsprogram – Danish-Eastern Neighbourhood Programme (DANEP). Den nuværende fase af samarbejdet – Ukraine-Denmark Energy Partnership Programme (UDEPP) – løber fra 2021 og frem til 2026 og er i Ukraine forankret i det ukrainske energiministerium og regionalministerium.
- Samarbejdet skal opbygge lokal kapacitet inden for langsigtet energiplanlægning, integration af vedvarende energi samt bidrage med gode danske erfaringer inden for effektiv fjernvarme.

Kontaktperson:

Frederikke Laursen

Teamleder

frklg@ens.dk

Mobil +45 33 95 08 41